

Dno SIVI/795/2017

Suomen lasimuseon lausunto ehdotuksesta museopoliittiseksi ohjelmaksi

Ehdotus museopoliittiseksi ohjelmaksi esittelee vision, arvot ja osa-alueiden tavoitetilat ja kehittämiskohteet vuoteen 2030 saakka. Koska tämänkin ohjelman taustalla on valtion säästötavoitteet, kiinnittyy huomio ensimmäiseksi tavoitteiden ja taloudellisten realiteettien ilmeiseen ristiriitaan. Epävarmuutta lisää se, että valtionosuusjärjestelmän uudistus on vasta tekeillä.

Valtakunnallisista vastuumuseoista puhutaan ohjelmassa erittäin vähän, mikä herättää epävarmuutta.

Vaikka näyttelyiden mainitsematta jättäminen on mainittu heti johdannossa, ovat näyttelyt väistämättä niin oleellinen osa museoiden toimintaa, tämä että olisi kaivannut oman osionsa.

Museoalan visio ja arvot sopivat hyvin tähän päivään ja lähitulevaisuuteen.

Tavoitteena kohtaamiset ja kumppanuudet sekä alan sisällä, yli sektorirajojen että kansainvälisesti ovat jo tätä päivää. Siksi vaikuttaa hiukan oudolta ehdotuksesta kokonaisuutena läpi paistava Museoviraston ja alueellisten vastuumuseoiden hallinnollisen roolin korostaminen.

On ristiriitaista, että toisaalta kokoelmayhteisyyden kannustetaan mutta toisaalta kannustetaan uusien ansaintamekanismien kehittelyyn. Toistaiseksi näitä ovat olleet lainamaksut, kuvamaksut ja muukin yhteistyön tekeminen taloudellisesti liian kalliiksi. Samaten koulutusyhteistyö on toistaiseksi ollut oleellinen osa ainakin Suomen lasimuseon toimintaa, mutta 'uusi ansaintamekanismi' tuskin edistää tätäkään toimintaa.

Kokoelmakeskukset lisäävät esineiden kuljetuksia ja tätä kautta riskejä ja kustannuksia. Lisäksi kokoelmat eivät olisi museon normaalissa jokapäiväisessä käytössä.

Digitalisaatio epäilemättä muuttaa museotoimintaa koko ajan. Kannattaa muistaa kuitenkin, ettei digitaalisia voi korvata kohtaamista aidon esineen kanssa.

Uusistuva, vahva museokenttä puhuu kansainvälisesti profiloituneista taidemuseoista. Erikoismuseoille kansainvälisyys on jo keskeinen osa toimintaa. Valtakunnallista vastuumuseota parempi nimi olisi kansallinen vastuumuseo (kuten 'valtakunnallinen vastuumuseo' on jo nykyin käännetty englanniksi). Koska valtakunnallisten vastuumuseoiden rahoitusta tarkastellaan tulevaisuudessa yhä vahvemmin tehtäväperusteisesti, voisivat ne vastata tehtävistään suoraan Opetus- ja kulttuuriministeriölle unohtamatta yhteistyötä Museoviraston kanssa.

Kestävyyttä ja joustavuutta rahoitukseen -osuudessa painotetaan museotoiminnalle tärkeää julkisen rahoituksen ennustettavuutta ja

---

pitkäjänteisyyttä. Ei vaikuta järkevältä kehittää maksullisia palveluja koulutus- ja sosiaalisektorille, jotka ovat kokonaan riippuvaisia julkisesta rahoituksesta. Tämä sotisi myös määriteltyjä yhteiskunnallisia tavoitteita vastaan. Tuotteistaminen pitäisi kohdistua ensisijaisesti sellaisiin osiin museon toimintaa, joista on kysyntää ja joista joku on halukas maksamaan. Museoiden asiantuntemus on edelleen luontevaa tuotteistaa mm. julkaisuina.

Ehdotus/vt. kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja (mj):

Kulttuuri- ja vapaa-aikajaosto merkitsee tiedokseen Suomen lasimuseon lausunnon museopoliittiseksi ohjelmaksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Muutoksenhaku	ei muutoksenhakuoikeutta (Kuntal § 91)
Lisätietoja antaa	vt. museonjohtaja Kaisa Koivisto p. 019 758 4101